

".....ដើម្បីតែត្រូវបានដោះស្រាយ (វិទ្យា) ត្រូវបាន
ត្រូវបានដោះស្រាយ (វិទ្យា) គេបាន....."

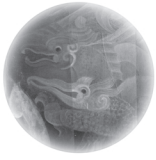
ตอนที่ ๑๒

กำจัดขยะ

สายลมหนาวเดินทางมาถึงบ้านฉันในต้นเดือนธันวาคม มันคงเป็นสายลมเดียวกันกับที่พัดมาจากตอนเหนือ ที่คุณพ่อได้สัมผัสสดุดซับไอน้ำเย็นนั้นไว้เป็นอันมาก เหลือมาถึงที่นี่แค่เพียงความเย็น ที่พอสดชื่นสบายกายปลอดโปร่งใจเท่านั้น ฉันตื่นนอนตอนตี ๕ เหมือนทุกวัน รีบลุกจากที่นอนไปอาบน้ำ แม้มีเครื่องทำน้ำอุ่นแต่ฉันเลือกอาบน้ำเย็นทุกเช้าเพื่อกระตุ้นพลังชีวิตให้ตื่นขึ้นทุกอณูแห่งรูปนาม จากนั้นฉันจะสวดมนต์ เดินจงกรม นั่งสมาธิ แล้วจึงมาวิ่งสายพาน พร้อมทั้งฟังธรรมจากเทปไปด้วย แล้วจึงไปส่งลูกไปโรงเรียนใกล้บ้าน แล้วกลับมาจัดเตรียมอาหารให้สามี คะยั้นกะยอยให้เขาเห็นคุณค่าของอาหารเช้า จากนั้นจึงจัดอาหาร ไปใส่บาตรและกราบขอพรคุณพ่อคุณแม่ทุกวันนี่คือกิจวัตรในตอนเช้าก่อนเวลาทำงาน ๘.๐๐ น. ของฉัน

การบริหารจัดการเวลาของฉัน ที่เรียนรู้ใช้เวลาทุกนาที ให้มีคุณค่าแก่ชีวิตให้มากที่สุด พยายาม "จัดระเบียบของกายให้เป็นระบบของใจ" ตามที่ท่านผู้รู้แนะนำ ตลอดชีวิตที่ผ่านมา ฉันเรียนรู้ที่จะเป็นคนประเภทหนึ่งในร้อยหรือหนึ่งในพัน ด้วยการเจริญอิทธิบาท ๔ ฉันทำทุกอย่างได้ดีพอสมควร จนเมื่อได้มาพบกัลยาณมิตร ฉันจึงเปลี่ยนแปลงความคิดใหม่ ตั้งเป้าหมายชีวิตที่สูงส่งขึ้น ประดุษมีเข็มทิศชี้หน้า ฉันไม่ต้องการเป็นคนที่ดีกว่าคนอื่นอีกต่อไป แต่ฉันต้องการเป็นคนที่ยุ่จักตัวเองให้มากขึ้น และมองให้เห็นตัวเองให้ชัดที่สุดเท่านั้น ฉันจะเปรียบเทียบกับตัวเองที่เป็นอยู่กับตัวเองที่อยากจะเป็น เลิกเปรียบเทียบกับคนอื่น วันนี้ต้องดีกว่าเมื่อวาน

"เมื่อใดที่ลูกถ่องแท้ใน (ใจ) ตัวเอง ลูกจะถ่องแท้ใน (ใจ) คนอื่น" ประโยคนี้ประทับใจผมพออยู่ในใจฉัน ฉันต้องค้นหาตัวเอง โดยน้อมนำสติมาพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่สั่งสมอยู่ในใจนี้ การที่ใจมีความสะอาด สว่าง สงบได้ ต้องเริ่มต้นด้วยการกำจัดขยะหรือกิเลสต่างๆ ที่หมักหมมดองสันดานอยู่นานข้ามภพข้ามชาติ ด้วยการสำรวจใจตัวเองอย่างซื่อตรง เหมือนเรามีกระเป๋าอยู่หนึ่งใบ ในนั้นมีแต่ของรกรุงรัง ย่อมไม่ยังประโยชน์ให้เราใส่ของที่ตีมีค่าได้ เราจึงจำเป็นต้องทำความสะอาด รื้อขยะภายในนั้นทิ้ง เพื่อให้มีที่ว่างพอสำหรับเก็บสิ่งที่มีค่า และเป็นประโยชน์แก่ชีวิตเราได้

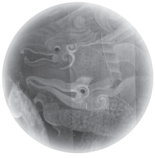

"คุณพ่อคะ เราจะกำจัดขยะในตัวเราอย่างไรดีคะ" ฉันไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นที่ไหนดี เพราะมันมีมากเหลือเกิน จึงต้องปรึกษากัลยาณมิตรผู้เปี่ยมเมตตา

"วิธีกำจัดขยะในใจมี ๒ แนวทางนะลูก ทางแรกคือ ลูกต้องมีสตินำก่อน เมื่อเห็นว่าสิ่งนั้นไม่ดีแล้วเลิกคิด เลิกพูดเลิกทำคือเราไม่นำมาใช้ มันจะค่อยๆ หมดไปเอง อีกทางหนึ่งคือ เมื่อใดที่มีความคิดไม่ดีเกิดขึ้น ลูกต้องนั่งให้จิตเป็นสมาธินะลูก เมื่อนิ่งแล้วลูกก็พิจารณาความคิดไม่ดีนั้น ให้เห็นเป็นไปตามกฎไตรลักษณ์ คือในที่สุดไม่มีตัวตน ถ้ามีอะไรไม่ดีผุดขึ้นมา พิจารณาไตรลักษณ์ทันที การทำเช่นนี้ได้ลูกต้องซื่อตรงต่อตัวเอง เพื่อที่จะได้มีความศรัทธาในตัวเองยังงี้ละลูก" วิธีการที่คุณพ่อแนะนำการฝึกสติ จึงเป็นบทเรียนแรกที่สำคัญยิ่ง

"แล้วคุณพ่อคิดว่า ขยะพวกไหนกำจัดยากง่ายอย่างไรคะ" บางทีของที่ดูว่าเป็นของสวยงามเป็นของดีมีค่า ก็เป็นขยะได้เหมือนกัน ถ้าหากมันทำให้จิตตกเป็นทาส เมื่อจิตละเอียดขึ้น จะยิ่งเห็นขยะแต่งองค์ทรงเครื่องจำแลงตัวมากขึ้น เรียกว่ากิเลสของคนดี ดูตามยากขึ้นอีกเพราะเป็นกิเลสที่หน้าตาคล้ายกุศล ทำให้หลงคิดว่าเป็นกุศลได้ถ้าไม่รู้เท่าทัน

"ยากที่สุดคือ โมหะ ความหลงนี้แหละลูก ถ้าเราไม่หลง ก็ไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิดอีก รองลงมาคือ ราคะ เป็นความกำหนัดยินดีในกาม พวกที่เสริมความติดต่าง ๆ พวกนี้โทษน้อย แต่กำจัดยากคือคลายได้ช้า สุดท้ายคือ โทสะ ความโกรธพวกนี้รุนแรงแต่ดับง่าย สามตัวนี้คือกิเลสกองใหญ่ แล้วยังมีอีกเยอะ นะลูกพวกกิเลสกองเล็กที่ทำให้จิตเศร้าหมอง (อุปกิเลส) แม้แต่ความสบายใจ พอใจ ยินดีก็เป็นกิเลส ต้องใช้สติอย่างละเอียด จึงจะเห็นและกำจัดได้" ถ้าใครไม่ตั้งใจจริงจังคงมองไม่เห็นสมุขมารพวกนี้ ต้องถูกระชากลากถูให้ไปก่อกรรมทำเข็ญ คิด พูด ทำอย่างขาดสติ ต้องมาเวียนตายเวียนเกิดอีกนาน เหมือนลูกข้างที่เขาจับให้หมุนจนหัวสั่นหัวคลอน เมื่อนึกไปถึงระยะเวลายาวนานในสังสารวัฏ ที่ผู้รู้ไม่ทันมายาของมาร ได้เดินววนหลงทางอยู่นานจน จนกระทั่งเมื่อจิตพบกับทางสว่างจึงรู้สึกหนาว เยเยือกหวาดกลัวและเข็ดหลาบ ที่จะต้องมาเผชิญกับโลกอันล่อลวงนี้ รู้สึกเศร้าใจ สลดใจอย่างบอกไม่ถูก ถึงแม้ว่าฉันยังเข้าไม่ถึงปฐพีพินิวาสานุสสติญาณหยั่งรู้ถึงอดีตชาติอันยาวไกล อันทำให้ลูกผู้ชายอย่างคุณพ่อต้องเสียน้ำตาให้กับความไม่รู้จริงของตนเอง หากฉันได้เห็นเช่นที่ท่านเห็น คงไม่เพียงแค่อ่านน้ำตาหรืออก ฉันคงปลงผมเปลี่ยนเพศเป็นนักบวช เพื่อหาทางหนีไปให้พ้นจากสังสารวัฏโดยเร็วทันที

"คุณพ่อคะ แล้วคนที่ชอบนินทา หรือพูดถึงผู้อื่นในทางไม่ดี เป็นกิเลสพวกไหนคะ" พฤติกรรมติดลบนี้ แม้แต่พระพุทธองค์ผู้ประเสริฐในสามโลก ได้เสด็จปรินิพพานไปนานนักแล้ว ก็ยังไม่พ้นถูกคนนินทาได้ แล้วนับประสาอะไรกับเรา

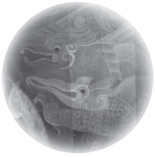
"นินทาเป็นลูกสมุนของโทสะตัวหนึ่ง เพราะพูดแล้วจิตเศร้าหมองใจใหม่ลูก ถ้าหากไม่ฝึกสติให้ละเอียดจะกำจัดพวกขยะเล็กๆ น้อยๆ ไม่ได้หรอก ก่อนอื่นเราต้องหมั่นแก้ปัญหาคือตัวเราเอง ทุกอย่างก็จบ อย่าไปแก้ปัญหาคือคนอื่น เลิกพูดถึงคนอื่นในทางลบได้เป็นดินะลูก" คุณพ่อสอนให้เมตตาต่อตนเองและผู้อื่น และระมัดระวังมาก ๆ ในการที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับใคร มีให้หลงรักหลงเกลียด เพียงเพราะตาหู หูฟัง เป็นต้น เมื่อเรามีเมตตาในหัวใจแล้ว ทุกการกระทำจะมีแต่บวก การอดกลั้นข่มวาจาไม่พูดถึงคนอื่นในทางไม่ดีนับเป็นการสร้างขันติบารมีอย่างหนึ่ง ถึงแม้ว่าเขาคนนั้นจะผิดจริงก็เป็นเรื่องของเขา

"หากลูกจำเป็นต้องตำหนิใคร ต้องตำหนิด้วยความเมตตา ใช้เหตุผลอย่าใช้อารมณ์ และให้รู้กันเฉพาะลูกกับคนคนนั้น ไม่ต้องให้ใครได้ยินคำเตือนหรือคำติเตียนนั้น ๆ เพราะคนทุกคนมีความถือตัวถือตน ถ้าเราไปเตือนเขาต่อหน้าคนอื่นเขาจะ

อายแล้วผู้เฒ่ากับเราได้อายุต้องระวังมาก ๆ นะลูก" คุณพ่อพร่ำสอนจนคุณธรรมเหล่านี้ซึมซับเข้าไปในจิตวิญญาณของฉัน ฉันจึงกลายเป็นคนที่ระวังตัวเองมากขึ้น ในการที่จะคิด จะพูด จะทำอะไรในฐานะที่เป็นนายจ้าง เป็นสิ่งที่ทดสอบสภาวะคุณธรรมอยู่ทุกวัน เพราะการที่เราเมตตาต่อผู้น้อย โดยแสดงความนุ่มนวลในกริยาวาจาต่อพวกเขาเหล่านี้ จะทำได้ยากกว่าการแสดงความนอบน้อมต่อผู้เสมอกันหรือผู้ที่สูงกว่า ดังนั้นฉันจึงมีบททดสอบที่ดีอยู่รอบตัว และยังต้องพบกับลูกค้ายากหลายคนในแต่ละวัน ทั้งนี้ฉันต้องเรียนรู้ที่จะเป็นผู้นำที่น่านิยมนับถือและศักดิ์สิทธิ์ในการคิด พูด ทำ โดยไม่ให้เสียการปกครอง และต้องมีเมตตาด้วย คิดดูแล้ว ทุกอย่างที่ผ่านมาในชีวิต ล้วนเป็นบทฐานแห่งการสร้างเสริมบุญบารมีโดยแท้ ฉันมองเห็นทางที่จะเดินชัดเจนขึ้นและรู้จักคิดอย่างฉลาดขึ้นเพราะมีครูที่ดีคอยชี้แนวทาง

"คุณพ่อขา เดรัจฉานกถาคืออะไรคะ ลูกเคยได้ยินว่าผู้มีศีลไม่กล่าวเดรัจฉานกถา"

เดรัจฉาน แปลว่า ขวาง ส่วนกถา แปลว่าการพูด คือการพูดที่ขัดขวางทางไปนิพพานนะลูก พระพุทธเจ้าตรัสห้ามสาวกพูด แต่ไม่ได้ห้ามฆราวาสทั่วไป คือท่านห้ามพูดเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับความหลุดพ้น เช่นพูดกันเรื่องเจ้านาย เรื่องกองทัพ เรื่องของนากลัว เรื่องการรบบพุ่ง เรื่องข้าว เรื่องน้ำ ที่นอน ดอกไม้ ของ

หอม ญาติ ยานพาหนะ โจรขโมย ตรอกซอย ท่าน้ำ บ้านเมือง เป็นต้น ซึ่งลูกจะเห็นว่าเหล่านี้พูดแล้วไม่ทำให้จิตสงบ แต่เป็นเหตุให้จิตฟุ้ง ไม่จำเป็นเราไม่ควรพูด แต่คนเราสมัยนี้ชอบพูดทั้งพูดขว้างนะลูก"

คุณพ่อสอนให้เป็นคนประหยัดคำพูด โดยมีสติคิด ใคร่ครวญก่อนพูด ท่านสอนให้เอาปากไว้ที่ใจ อย่าเอาใจไว้ที่ปาก ฟังเรื่องอะไรมาสืบเรื่อง พูดเรื่องดีมีสาระเพียงหนึ่งเรื่องก็พอแล้ว ไม่ใช่ฟังมาหนึ่งแต่พูดสิบ และยังต้องมีปัญญาที่จะพูดให้สร้างสรรค์ประโยชน์ พูดให้ถูกกาลสถานที่ นอกจากนี้ คุณพ่อเคยสอนถึงอุบายที่ทำให้จิตให้สงบ ควรพูดคุยกันถึงเรื่องต่อไปนี้ คือ ความมั่งน้อย ความสันโดษ ความสงัด หรือความวิเวก หลีกออกจากหมู่คณะ ความเพียร ศีล สมาธิ ปัญญา ความหลุดพ้น และความรู้ความเห็นว่าหลุดพ้น

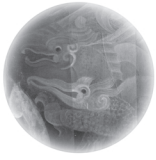
"ส่วนเดรัจฉานวิชา คือความรู้ที่ขวางทางนิพพาน เช่น การทำเสน่ห์ หมออู่ เลี้ยงกุมาร ลักยันต์ แม้กระทั่งเป็นหมอ รักษาโรค ก็รวมอยู่ด้วยนะลูก ท่านห้ามพระภิกษุรักษาโรค จึงมีหมอชีวกโกมารภักจ์ รักษาพระพุทธเจ้าไฉไลลูก เพราะพระเป็นหมอไม่ได้ แต่ก็มีข้อยกเว้น คือพวกพระโพธิสัตว์ ที่ท่านมาสร้าง

บารมี ยังต้องทำสิ่งเหล่านี้อยู่ เพื่อรักษาอัตตาของท่านไว้ ยังไม่ให้ไปนิพพาน เพราะท่านต้องกลับมาช่วยเหลือสัตว์โลกอีก" คุณพ่ออธิบายเพิ่มเติม โดยแสดงเหตุและผลอย่างชัดเจน

"คุณพ่อคะ พระอานนท์ท่านเป็นเอตทัคคะ ตั้ง ๕ อย่างนะ คุณพ่ออธิบายให้ลูกฟังหน่อยได้ไหมคะ ท่านเป็นพุทธอุปัฏฐาก เป็นพหูสูต เป็นผู้มีความดี มีชีวิต และมีสติ หมายความว่าอย่างไรบ้างคะ" ฉันรู้สึกนิยมชมชื่นพระอานนท์อยู่เป็นทุนเดิม

"ท่านเป็นพุทธอุปัฏฐาก คือ เป็นเลขานุการส่วนตัวของพระพุทธเจ้า ด้วยอธิษฐานจิตในหนหลังของท่าน ท่านมีศักดิ์เป็นน้องต่างมารดาของพระปฐมุตตระพระพุทธเจ้า และได้ศึกษาเรียนรู้การอุปัฏฐากจากอุปัฏฐากของพระพุทธเจ้าองค์ก่อนคือท่านสังฆบารมีมาก่อนนานมากแล้วนะลูก ที่ท่านเป็นพหูสูต คือเป็นผู้เรียนมากจำมาก แล้วเรื่องการทำปฐมสังคายนานะลูก ทั้งพระพุทธประวัติ พระสูตร และพระอภิธรรม นั้นล้วนแต่เป็นผลงานด้านความจำของพระอานนท์ทั้งนั้น" ฉันตั้งใจว่าจะศึกษาประวัติของพระอานนท์ให้ลึกซึ้งขึ้น หลังจากที่ได้อ่านนิยายเรื่อง อานนท์พุทธอนุชา ซึ่งสามารถเรียกน้ำตาจากผู้อ่านได้แล้ว เรื่องต่อไปที่ตั้งใจจะอ่านคือ "พระอานนท์เงาพระพุทธองค์" เล่มนี้น่าศึกษายิ่งนักเพราะเป็นเหมือนอัตชีวประวัติของท่าน ซึ่งผู้เขียนได้กล่าวไว้ในบทแรกว่า

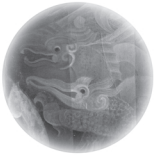

"ในบรรดาพระสงฆ์สาวก ที่เป็นกำลังอันยิ่งใหญ่ของ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในการสถาปนาพระพุทธศาสนาให้หยั่งรากลึกและตั้งมั่นขึ้นในโลก ทั้งมีผลงานเป็นอมตะ ตกทอดมาเป็นมรดกแก่ชาวโลกนั้น ท่านผู้อ่านอาจจะนึกขึ้นมาได้หลายองค์ เช่น พระสารีบุตร ผู้ล้าเลิศทางปัญญา พระโมคคัลลานะ ผู้เอกอุทางฤทธิ์ พระมหากัสสปะผู้ริเริ่มและเป็นประธานในการชำระสังฆพระธรรมวินัยครั้งแรกที่เรียกว่า "ปฐมสังคายนา" เป็นต้น แต่ในทัศนะของผู้เขียน กลับรู้สึกชื่นชมเลื่อมใสและสนุกกับงานและจริยวัตรของพระอานนท์มากกว่าองค์อื่นๆ ทั้งนี้คงเป็นเพราะบทบาทส่วนมากของพระอานนท์ที่ยังติดตามศึกษาอย่างยิ่ง เห็นว่ามีชีวิตชีวา สดๆ ร้อนๆ คล้ายกับคนธรรมดาในยุคเรา ทำให้ชวนให้เลียนแบบตาม เห็นว่าไม่เหลือวิสัย ลองสาวเข้าไปหาเหตุผลก็พบปมสำคัญว่า เพราะเรื่องราวของพระอานนท์ส่วนมาก ประมาณ ๘๐ ใน ๑๐๐ เกิดขึ้นในระยะเวลาที่ท่านยังไม่ได้เป็นพระอรหันต์ ท่านยังไม่สิ้นกิเลส ตลอดเวลาที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ ท่านเป็นเพียงพระโสดาบัน คือพระอริยบุคคลขั้นต้นเท่านั้น เป็นอยู่นานถึง ๔๒ ปี เหตุผลและอารมณ์ของท่านเรา จึงพอติดตามมองเห็นเงาได้ไม่สู้จะห่างไกลนัก"

"แล้วอะไรอีกล่ะลูก" ฉันตื่นจากความคิด

"คติ วิชาและสติค่ะ" ฉันตอบทั้งที่ไม่เข้าใจความหมายนัก

"คติคือวิธีการพูดให้เหมาะสมกับผู้ฟัง อย่างเช่น พระพุทธเจ้าท่านสอนคนตามจริต ตอนสอนเจ้าหญิงนั้นท่าซึ่งสวยมาก ท่านก็สอนอรุณ โดยเนรมิตสาวงามวัยแรกรุ่ง แล้วให้ค่อยๆ แก่ลง ตอนสอนพวกชฎิลฤๅษี ท่านสอนด้วยการยกเอาไฟขึ้นมาสอน ส่วนวิชาคือความมั่นคง พระอานนท์ท่านมีความมั่นคงในการเป็นพุทธอุปัฏฐากถ้าพระพุทธองค์ยังไม่บรรทม พระอานนท์จะทำเสียงโดยมีมารยาทให้ทรงทราบว่า ท่านพร้อมที่จะรับใช้พระพุทธเจ้าอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ก็พร้อมที่จะไปทุกทิศทุกทางเพื่อรับใช้พระพุทธองค์ สุดท้ายคือสติ ความรู้สึกผิดชอบต้องรอบคอบที่สุด เพราะท่านเป็นเลขานุการเอก ทำอะไรพลาดจะเสียหายมาก ลูกเข้าใจหรือยังล่ะ" คุณพ่ออธิบายจบแล้วยังมีเมตตา สอนให้ฉันระมัดระวังในการใช้โทรศัพท์มือถือให้ใช้หูฟังทุกครั้งเพราะคลื่นจากโทรศัพท์มือถือเป็นอันตรายต่อเซลล์สมองมาก บางคนที่คุณพ่อรู้จักและเห็นว่าใช้โทรศัพท์มือถือมาก ๆ ถึงกับเสียชีวิตด้วยโรคเนื้องอกในสมองมาแล้ว ฉันเรียนท่านว่าฉันใช้หูฟัง และระมัดระวังสุขภาพอย่างดี เพราะยังต้องมีชีวิตอยู่อีกนาน เพื่อทำความดีและชำระล้างจิตวิญญาณให้สะอาดบริสุทธิ์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ในชีวิตมนุษย์ หากเป็นหัวใจมนุษย์ที่แท้จริง จะต้องมีคน ที่รัก ห่วงใย เป็นกัลยาณมิตรเป็นคนที่เราสามารถจับมือได้ด้วยความอบอุ่น และเข้าใจไว้ใจ เป็นคนที่จะรับฟังเราร้องไห้ โดยคอยปลอบโยนด้วยเมตตา หากไม่เป็นเช่นว่านี้ ชีวิตคงไร้ความหมาย วันนี้ฉันค้นพบแล้วว่า ชีวิตของฉันมีความหมายและมีคุณค่าเหลือประมาณ คุณงามความดีของคุณพ่อ ที่ใครๆพากันชื่นชม สำหรับฉันแล้ว ฉันมีได้เพียงชื่นชมเฉยๆ แต่ฉันกำลังขอเมล็ดพันธุ์แห่งความดีจากคุณพ่อ มาเพาะปลูกให้เจริญงอกงามอยู่ในจิตใจฉัน มันจะวิเศษเพียงไหนล่ะ ถ้าดีของคุณพ่อได้แพร่ขยายเผ่าพันธุ์มาเป็นดีของฉันด้วย

คงไม่ต่างไปจากอานันทโพธิ์แห่งมหาวิหารเซตวัน เมืองสาวัตถี ที่สืบเชื้อมาจากต้นที่ขึ้นอยู่ริมฝั่งน้ำเนรัญชรา เมืองราชคฤห์ที่พระบรมศาสดาทรงอาศัยประทับนั่งในคืนตรัสรู้ จนบัดนี้กาลเวลาได้ล่วงนานผ่านมา กว่าสองสหัสวรรษครั้งยังมีคนศรัทธาเลื่อมใส นำตัวเข้าไปใกล้ไปดูไปกราบไหว้ใกล้ชิด แม้เป็นเพียงต้นไม้ที่เฝ้าด้วยบุคคล ผู้มีพลังแห่งความดีสถิตอยู่ในจิตใจ ยังมีอนุภาพยืนหยัดคู่กาลเวลา อย่างไม่เสื่อมคลายศรัทธาได้ยาวนานถึงเพียงนี้ ฉันอดคิดไม่ได้ไปถึงวันข้างหน้า วันที่เมล็ด

พันธุ์แห่งความดีได้เบ่งบานเต็มที่อยู่ในทุกอณูแห่งจิตใจของฉัน
ฉันจะวางตัวอย่างไร ฉันจะถูกวางไว้ตรงไหนในสังคมที่อยู่อาศัย
คงต่ำเตี้ยติดดินสนิทแนบอยู่กับโคลนตม โดยที่ขยะและปฏิกูล
จากโคลนตม ไม่อาจเข้ามามีส่วนแบ่งในจิตใจฉันได้ เมื่อนั้นฉัน
คงไม่ต่างไปจากดอกบัวบูชาที่คนทั้งหลายนำไปไว้ในที่ให้เขาได้
กราบไหว้ ได้พักใจ ได้ฝากใจ ก่อนเข้าสู่นิทรา _ _ _ _ _ "เอ๊ก
อี เอ๊ก เอ๊ก" _ _ _ _ _ ตื่นได้แล้วจะ

